

NYHETER FÖR ARBETSLIVSMUSEER

**Museimässa
i Norrköping**

s. 2

**Överläm-
ning av
motion**

s. 3

Wiki Loves Monuments
FOTOTÄVLING - SEPTEMBER 2014

**Foto-
tävling**

s. 4

S/S Trafiks ordförande och skeppare Göran Jonsson tar emot emaljskylten och priset från Marinette Fogde, forskningschef på Arbetets museum.

Foto: Torsten Nilsson

Årets Arbetlivsmuseum 2014

Man kan undra om sommaren 2014 har varit en bra museisommar eller om folk mest har legat på badstranden och svalkat sig. Så här i slutet av sommaren startar det roligaste projektet, arbetet kring att utse Årets Arbetlivsmuseum. Priset är vårt sätt att uppmärksamma arbetslivsmuseerna, få dem att synas i media och säga tack för allt det fantastiska arbete som genomförs där. När vi stängde för fler nomineringar hade det inkommit 16 nomineringar. På listan finns museer från Luleå i norr till Trelleborg i söder. I år finns inget fartyg nominerat. Kan detta bero på att 2013 års pristagare var S/S Trafik hemmahörande i Hjo?

I slutet av september kommer juryn att träffas och i månadsskiftet september/oktober vet vi vilket museum som fått det prestigefulla priset. Prisutdelning kommer att ske i slutet av oktober och genomförs traditionsenligt hemma hos det vinnande museet. Förutom ära och berömmelse vinner man ett diplom, en unik emaljskylt och 25 000 kronor.

Efter prisutdelningen startar Arbetets museum byggandet av en mindre utställning om det vinnande museet. Denna utställning invigs i samband med att Museimässan öppnas 16 januari 2015. Bakom utmärkelsen ligger Arbetets museum, ArbetSam, Statens maritima museer, Statens försvarshistoriska museer och Sveriges järnvägmuseer.

För hela nomineringslistan, se sammanställning sidan två.

Torsten Nilsson, Arbetets museum

Nyheter från Facebook

Skonaren Vega segrare i Tall Ship Race. Stort grattis!

Finns vinsten vid målgången i Esbjerg Danmark med besättningen från Vega som blev totalsegrare i klass B i 2014 Tallshiprace !!!! — with Skonaren Vega and Kerstin Bergström at Esbjerg Havn. (9 photos)

Reservproviant från kalla krigets svenska invasionsförsvär - observera stavningen av ordet innehållsdeklaration

Skeppsdagboken måste fyllas i, alla hjälper till!

Museer nominerade till utmärkelsen Årets Arbetslivsmuseum 2014

Apoteksmuseet i Mönsterås

Skolmuseum

Frövifors Pappersbruksmuseum

Derome Trä & Nostalgi Museum

Ebbamåla Bruk

Smålands Bil- Musik-/ och Leksaksmuseum

MfMJ Munkedals Jernväg

Grafiska museet

Glommers Hattmuseum

Bruzaholms Bruksmuseum

Borgquistiska hattmuseet

Gislaveds Industrimuseum

Norrbottnens järnvägsmuseum

Brandkårmuseet i Simonstorp

Föreningen Galtströmståget

Kullsbergs Kalkbruk-utställning i Dalhalla

Mönsterås

Helsingborg

Frövi

Derome

Ebbamåla bruk

Rydaholm

Munkedal

Helsingborg

Glommersträsk

Bruzaholm

Trelleborg

Gislaved

Luleå

Simonstorp

Galtström

Rättvik

Småland

Skåne

Västmanland

Halland

Blekinge

Småland

Bohuslän

Skåne

Lappland

Småland

Skåne

Småland

Norrbotten

Östergötland

Medelpad

Dalarna

Nu är det hög tid att anmäla sig till Museimässan i Norrköping

Museimässan genomförs för fjärde året i Norrköping.

Vi finns som vanligt i Strykjärnet - Sveriges snyggaste fabrik!

Träffa andra museer, lär mer om turism och turismnäring, låna bra idéer, mingla & lyssna på föredrag.

Fredag - branschdag

Mässa • föredrag • Pris till Årets Arbetsmyra • invigning av utställning om Årets Arbetslivsmuseum

Lördag - allmänhet

Mässa • Träffa de som planerar sin semester. Passa på att besöka Resemässan i närliggande lokal. Där finns möjligheter att knyta kontakter med resebyråer och bussbolag.

Anmälan:

Kontakta Lovisa A. Grentzelius på ArbetSams kansli. Tel. 011-23 17 30 eller lovisa.a.grentzelius@arbetsam.com

Kostnad utställare: 2 000 kronor, ArbetSams medlemmar 1 500 kronor

Sista anmälningsdag är 30 september

Öppettider

16 januari 11-17

17 januari 11-16

Mer information på www.arbetsam.com

Arbetets museum

ArbetSam
Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd

Foto ovan: Peter Holgersson

Torsten Nilsson, Qaisar Mahmood och Lovisa A Grentzelius. Foto: Bordsgrannen.

Överlämning av motion

Under Almedalsveckan träffade ArbetSam Qaisar Mahmood, enhetschef på Riksantikvarieämbetet, för att överlämna den motion som inkom till ArbetSams årsmöte i våras. ArbetSam fick då i uppdrag att kontakta Riksantikvarieämbetet för att diskutera hur transparensen kring ansökningarna från arbetslivsmuseerna kan ökas.

Qaisar tog emot motionen och anammade budskapet. Han berättade att man nu genomför en omorganisation på Riksantikvarieämbetet som ska leda till att man på ett bättre sätt än nu ska veta vad som efterfrågas av arbetslivsmuseerna och att man också på ett bättre sätt ska kunna följa upp det arbete som genomförs. Motionens önskemål faller enligt Qaisar, väl in i den omorganisation som nu genomförs. Omorganisationen beräknades vara klar till början av hösten.

Motionen i sin helhet:

Jag vill att ArbetSams årsmöte uppmanar RAÄ att på ett bättre sätt än nu, göra ansökningar, beviljade bidrag, redovisningar av avslutade och oavslutade projekt som rör bidrag till arbetslivsmuseerna tillgängliga.

Bakgrund: Om ovanstående genomförs, åskådliggörs arbetslivsmuseernas verksamhet bättre än nu. Det blir ett intressant material att studera. Det blir inspirerande på så sätt att läsaren kan få nya idéer, infallsvinklar från många olika arbetslivsmuseer. Det blir motiverande genom att den egna föreningens medlemmar kan ta del av sin ansökan och få klart för sig vad åtagandet gentemot RAÄ innebär. Det blir kontrollerande genom att man kan se, att arbetslivsmuseet verkligen uppfyller vad som står i ansökan och att redovisningen är korrekt. Vi vet att de pengar som arbetslivsmuseerna får, gör otrolig nytta. Vill vi att bidraget skall öka i framtiden är korrekt redovisning viktig. En tydlig och lättöverskådlig presentation enligt ovanstående kan vara ett kraftfullt instrument, när vi vill lobba för mer pengar.

Boksläpp Doften av apotek

Den 18 oktober släpps antologin Doften av apotek på Apotekarsocieteten/Farmacihistoriska museet i Stockholm. Bakom boken står Arbetets museum, TAM-Arkiv och Liv i Sverige. I boken berättar 22 apoteksanställda om arbetet på apotek under 1900-talet fram till idag. Boken innehåller även fördjupningstexter om branschens historia och fackliga utveckling, med tidstypiska bilder från apotek förr och nu. På boksläppet berättar Sofia Kälvemark Sporrong, forskare i Samhällsfarmaci vid Köpenhamns universitet, om boken i vilken hon själv analyserat branschens utveckling i ett kapitel. Mer information finns inom kort på Arbetets museums hemsida www.arbetetsmuseum.se. Varmt välkommen!

När: Lördagen den 18 oktober, kl. 14–16

Var: Apotekarsocieteten, Wallingatan 26 A Stockholm

Efter boksläppet kan du delta i en guidad visning av Farmacihistoriska museet. Visningen är gratis men föransökan krävs.

Anmäl dig till Johanna.Ovling@arbetetsmuseum.se

En av bokens berättare, Svea Porshed på Apoteket Tre kronor i Karlskrona år 1957. Foto: Privat

Fototävling

Wiki Loves Monuments är en fototävling öppen för alla. Fotografera ett minnesmärke och ladda upp bilderna till Wikimedia Commons, den fria bilddatabasen.

Bilderna på Wikimedia Commons kan användas av vem som helst, bland annat av Wikipedia. Den svenska deltävlingen av Wiki Loves Monuments arrangeras av Wikimedia Sverige.

Arbetslivsmuseer på Wikipedia

Genom ett samarbete mellan Wikimedia, Arbetets museum och ArbetSam finns numera alla arbetslivsmuseer på Wikipedia.

Öppna svenska Wikipedia och sök efter "Lista över arbetslivsmuseer". Listan är uppdelad i län. Titta gärna igenom listan och kolla den information som finns om ditt museum.

Gudahagen/Gamla kyrkogård med Backar (Näsum 5:1). Bromölla kommun, Skåne.
Foto: Marianne58. Licens: CC BY-SA 3.0

Wiki Loves Monuments

FOTOTÄVLING - SEPTEMBER 2014

Fotografera ett minnesmärke!

Tävla i fyra kategorier:

- K-märkta byggnader
- Fornlämningar
- K-märkta fartyg
- Arbetslivsmuseer

De museer som har blå text har en egen artikel på Wikipedia. De museer som har röd text har ett utrymme reserverat där man kan gå in och skriva text. Vem som helst kan skriva på Wikipedia men det kan kännas lite krångligt i början. Därför hoppas vi kunna erbjuda en ny utbildningsomgång wikipediaredigering för nybörjare, under vintern 2014/15.

A screenshot of the Wikipedia page titled "Lista över arbetslivsmuseer i Sverige". The page lists various museums in Sweden, categorized by county. The title and the first few items are circled in red. The list includes: Blekinge, Dalarna, Gotland, Gävleborg, and Halland. Each item has a link to edit or view the page. The page also features a sidebar with navigation options and a search bar.

Vem blir Årets Arbetsmyra 2015?

Känner du någon på ett arbetslivsmuseum som är alldeles speciell?
Någon som kämpar på med sitt museum och förtjänar att uppmärksammas.
Nominera i så fall hen till utmärkelsen Årets Arbetsmyra!

Nomineringen skickas senast 15 oktober 2014 till:
nominering@arbetslivsmuseer.se

Eller till:

Årets Arbetsmyra – Arbetets museum,
Laxholmen, 602 21 Norrköping.

Det hela började med att Kerstin 1968 tog initiativet till att köpa skonaren Linnéa. Tillsammans med familjen har hon lyckats med bedriften att rädda och restaurera först skonaren Linnéa och sedan skonaren Vega, två stora segelfartyg som båda hade gått förlorade om inte familjen Bergström tagit hand om dem.. Dessutom har hon seglat med ungdomar och grupper i 40 års tid. Detta kan till stor del bero på Kerstins stora tålamod, arbetskapacitet och aldrig svikande positiva inställning.

- Jag tror att det är hon som ligger bakom att våra söner, deras fruar och nu barnbarn också satsar tid och intresse för att allt ska fungera ombord, berättar maken Egil.

Från början sydde Kerstin handsydd linneseگل till Linnéa på sin fritid. Sen skaffade man en segelsymaskin för att få fart på segelmakeriet till Vegas segel. Och nu har Vega ett fullt segelstall på 650 kvadratmeter sydda av Kerstin.

För att hänga med i utvecklingen med bokningar och marknadsföring lärde sig Kerstin tidigt att hantera datorn, och nu är hon en fena på iphone och Facebook.

Förutom att arbeta med bokningar på segelfartygen, laga maten ombord och sy segel engagerar sig Kerstin i föreningslivet i Gamleby där hon är ordförande i hembygdsföreningen och på nationellt plan i Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd och Sveriges segelfartygsförening där hon sitter i styrelsen.

För ett stort engagemang och uthålligt arbete tilldelas Kerstin Bergström priset som Årets Arbetsmyra 2014. Årets Arbetsmyra är ett nationellt pris som delades ut för första gången 2013. Bakom priset står föreningen Arbetets museums vänner.

..... **Arbetets museum**

Kurser hösten 2014

Med skolan på museet

2-dagars workshop i pedagogik

Datum: 25-26 augusti

Plats: Qvarnstensgruvan, Lugnås, Västergötland

Kostnad: gratis – mat och program.

Mat ordnas och lagas gemensamt. Workshopen startar och avslutar med fika.

Boende: om man vill kan man bo på STF Lugnåsbergets vandrarhem, kostnad 500 kr

Maskinkonservering

Datum: 29-30 augusti

Plats: Fengersfors bruk, Åmål, Dalsland

En kurs i hur man tar hand om maskiner som blivit stående. Hur kan man se till att maskinerna mår bra och åldras med värdighet? Hands-on kurs.

Ångpannor

Datum: 5-6 september

Plats: Eskilstuna stadsmuseums Ångmaskinhall, Södermanland

En kurs kring säkerhet och drift av ångmaskiner. Dag ett, som startar vid lunch, innehåller föredrag kring ångpannesäkerhet, pannbestämmelser, matarvattenkemi samt maskin- och smörjoljor. Dag två är praktisk, drift av ångpanna och ångmaskiner på stadsmuseet, hands-on kurs.

Frågor och funderingar kontakta:

Kjell Nordeman 011-23 17 26

Lovisa A. Grentzelius 011-23 17 30

Lilla museiskolan

Datum: 1-2 oktober

Plats: Grimeton, Varberg, Halland

Är man aktiv på ett arbetslivsmuseum måste man kunna allt. Kursen riktar sig till er som vill utveckla ert intresse i museipedagogik, marknadsföring, föremålsvård, vård och utveckling av ett arbetslivsmuseum, hur man bemöter besökare samt hur man kan bygga kostnadseffektiva utställningar.

Textilmaskiner

Datum: 14-15 oktober

Plats: Rydals museum, Rydal, Västra Götaland

Textilmaskiner är stora och komplicerade och kräver därför en varsam hand. Textilmaskiner är en kurs där vi utbyter erfarenheter och diskuterar hur man renoverar, reparerar och håller textilmaskiner i trim. Kursen riktar sig i huvudsak till dem som handhar maskinerna.

Lilla museiskolan

Datum: 17-18 oktober

Plats: Försvarmuseum, Boden, Norrbotten

Är man aktiv på ett arbetslivsmuseum måste man kunna allt. Kursen riktar sig till er som vill utveckla ert intresse i museipedagogik, marknadsföring, föremålsvård, vård och utveckling av ett arbetslivsmuseum, hur man bemöter besökare samt hur man kan bygga kostnadseffektiva utställningar.

Viktiga datum:

Augusti

25-26 Museipedagogik

29-30 Maskinkonservering

Qvarnstensgruvan i Lugnås

Fengersfors bruk, Åmål, Dalsland

September

5-6 Ångpannor

14 Kulturarvsdagen

27 Maskinnostalgi

27-28 Sjöfartsmuseernas arbetsmöte

Eskilstuna Stadsmuseums Ångmaskinhall, Eskilstuna

Hela landet

Utomhusmässan för arbetslivsmuseer, Laxholmstorget, Norrköping

Göteborgs Sjöfartsmuseum

Oktober

4-5 Höstmöte, Skåne

Museibanornas riksorganisation (MRO)

